

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto

LAUSUNTO 11.10.2017

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry lausuu kunnioittavasti Sosiaali- ja terveysministeriölle

Yleistä

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

SAKKI ry on kriittinen luonnoksen sisältöä kohtaan. Mielestämme luonnos esittää selkeää heikennystä asumistuen tasoon ja opiskelijoiden asemaan.

Yleinen asumistuki yleisesti

Lokakuussa 2016 SAKKI ry antoi lausuntonsa ministeriölle koskien suunnitelmaa siirtää opiskelijat yleisen asumistuen piiriin syksyllä 2017 ja samalla pääasiassa lakkauttaa opiskelijan asumislisä tukimuotona. SAKKI ry piti muutosta enimmäkseen toivottuna, mutta myös huomautti muutoksen olevan haaste opiskelijoille jotka asuvat ns. kimppekämpässä.

Olemme kuitenkin edelleen pääasiassa tyytyväisiä siihen, että asumisen tuen muotoja on yhdistetty ja kiitämme erityisesti Kelan toimintaa asumistuen käsittelyssä ja asiasta tiedottamisessa. Olemme myös tyytyväisiä, että yhteisasumiselle muodostettiin selkeät ohjeet, jotta jokainen yhteisasunnossa asuva tietää oikeudestaan asumistukeen.

Luonnoksessa mainitaan yleinen asumistuki yhtenä mahdollisena kannustinloukun tuottavana tuen muotona. SAKKI ry kuitenkin huomauttaa, että opiskelijoiden näkökulmasta yleinen asumistuki on vain puhtaasti opintoihin täysipäiväisesti keskittymistä edistävä tuen muoto.

Luonnoksen kritiikki

SAKKI ry:n merkittävin kritiikki kohdistuu luonnoksen ehdotukseen heikentää yhteisasunnossa asuvien opiskelijoiden saaman tuen määrää. Luonnoksen vaikutuksissa on mainittu osa-asunnossa asuvien saaman tuen määrän alenevan keskimäärin 29 euroa kuukaudessa. Opiskelijoiden siirtäminen asumistukeen vaikutti positiivisesti juuri heikoimmassa taloudellisessa tilanteessa olevien omista asumismenoistaan vastuussa olevien opiskelijoiden asemaan, joten asumistuen tasainen leikkaaminen heikentää kyseisen joukon tilannetta uudestaan. SAKKI ei voi hyväksyä asumistuen menojen alentamista tilanteessa, jossa menojen alentaminen kohdistetaan kaikkein heikoimmassa taloudellisessa tilanteessa oleville opiskelijoille. Luonnoksen sisällössä mainitaan juuri, että *”neliövuokrat rajoittaisi erityisesti pienien asuntojen asumismenoihin maksettavan asumistuen määrää ja kohdistuisi erityisesti yksinasuviin.”*

SAKKI ry ei myöskään hyväksy ehdotusta, että vuokra-asunnon osan enimmäisasumismeno olisi 80 prosenttia koko asunnolle vahvistetusta enimmäisasumismenosta. Katsomme tämän kohdistuvan erityisesti opiskelijoille tyypillisempään asumismuotoon, eli yhteisasumiseen. Mikäli asunnossa asuvien henkilöiden katsotaan muodostavan erilliset ruokakunnat, tulisi heidän asumismenonsa myös arvioida erillisinä.

SAKKI ry ei voi hyväksyä yhteisasumisen houkuttelevuuden heikentämistä erityisesti pääkaupunkiseudun opiskelijoiden tilanteen huomioon ottaen. Kohtuuhintaisia asuntoja opiskelijoille ei ole alueella riittävästi, jolloin opiskelijoiden halukkuus yhteisasumiseen tulisi tehdä mielekkääksi vaihtoehdoksi. Luonnoksessa ei ole huomioitu vaikutuksia yhteisasumisen houkuttelevuuteen, mutta mielestämme luonnoksen esitys heikentäisi juuri tätä halukkuutta yhteisasumiseen. Mikäli opiskelija tekee erillisen vuokrasopimuksen asunnon osaan, eikä asunnossa asuvia katsota yhdeksi ruokakunnaksi, tulisi heidät huomioida myös erillisinä asukkaina lain hengessä ja muodossa.

Luonnoksen vaikutuksissa mainitaan, että *”Laskelmissa ei ole pystytty täysinmääräisesti huomioimaan vaikutuksia opiskelijoiden asumistukeen, koska opiskelijoiden asumisesta ei ole tällä hetkellä riittävästi tietoa.”* Juuri tällaisessa tilanteessa SAKKI ry ei kehota alentamaan tuen tasoa, sillä sen vaikutukset eivät ole tiedossa. Mikäli lainsäädännön valmistelun aikana valmistuu tietoa sen vaikutuksesta opiskelijoiden asemaan, voidaan tilannetta arvioida uusiksi myös lausuntomme osalta.

Opiskelijoiden asema asumistuen alentamisessa on erityisen heikko. Perusteluissa on mainittu tuen alentamisen lisäävän toimeentulotuen menoja, mutta on huomioitava, että valtaosa opiskelijoista ei ole oikeutettu perustoimeentulotukeen. Täten opiskelijoiden asumistuen heikentäminen vain heikentäisi opiskelijan taloudellista hyvinvointia ja ostovoimaa.

JASMINA KHABBAL

Puheenjohtaja

044 7530 581

jasmina.khabbal@sakkiry.fi

ANNA MÄKIPÄÄ

Pääsihteeri

050 3100 570

anna.makipaa@sakkiry.fi

**Lisätietoja: sosiaalipoliittinen asiantuntija Eero Kivinen, puh. 050 412 8949,
eero.kivinen@sakkiry.fi**